

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący)

SSN Ryszard Witkowski

SSN Małgorzata Bednarek (sprawozdawca)

w sprawie **P. N.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 18 kwietnia 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z 21 września 2023 r., sygn. akt

II K 292/23

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu
w Kędzierzynie-Koźlu do ponownego rozpoznania.

Małgorzata Bednarek Marek Motuk Ryszard Witkowski

UZASADNIENIE

P. N. został oskarżony to, że: w dniu 2 stycznia 2023 roku prowadząc działalność gospodarczą w O., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 5 740. 00 zł firmę K. w ten sposób, że wprowadził przedstawiciela tej firmy w błąd co do rzeczywistego zamiaru wywiązania się z transakcji sprzedaży zamówionego przez K. „nawilżacza powietrza

niskociśnieniowego profesjonalny F. wydajność 1,0-7.51/godz.”, a następnie pomimo otrzymania zapłaty za zamówiony towar na podany rachunek bankowy o numerze [...] nie wysłał towaru, jak i nie zwrócił pieniędzy, czym działał na szkodę K. w w/w kwocie, tj. o popełnienie czynu z art. 286 § 1 k.k. (k. 53).

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu wyrokiem z 21 września 2023 roku, o sygn. akt II K 292/23 uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego czynu, stanowiącego występki z art. 286 § 1 k.k. i za czyn ten, na podstawie art. 286 § 1 k.k. orzekł karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 §1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat. W oparciu o przepis art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby jeden raz na kwartał, poczynawszy od uprawomocnienia się wyroku oraz na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz K. S.A z siedzibą w R. kwoty 5 740 zł.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się 29 września 2023 roku bez postępowania odwoławczego.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł Prokurator Generalny, któremu zarzucił:

rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., polegające na wadliwym uznaniu, że awizowane i niepodjęte w terminie zawiadomienie oskarżonego o terminie rozprawy wyznaczonej w dniu 21 września 2023 roku, zostało mu prawidłowo doręczone i wystąpiły tym samym warunki do rozpoznania sprawy pod jego nieobecność, podczas gdy korespondencję tę wysłano na adres, niebędący wskazanym przez P. N. adresem do doręczeń, co w konsekwencji skutkowało przeprowadzeniem postępowania pod jego nieobecność z rażącym naruszeniem prawa oskarżonego do obrony, polegającym na uniemożliwieniu mu wzięcia udziału w rozprawie oraz poddania wydanego wyroku skazującego kontroli Sądu II instancji.

Formułując powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kędzierzynie – Koźlu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co uzasadniało jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony bowiem wyrok został wydany z rażącym naruszeniem art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., które to uchybienie mogło mieć istotny wpływ na jego treść.

Istotnie rozpoznanie sprawy przez Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu w dniu 21 września 2023 roku nastąpiło pod nieobecność oskarżonego P.N.

Z analizy akt sprawy bowiem wynika - jak słusznie podnosi skarżący - że w toku postępowania przygotowawczego, podczas przesłuchania w charakterze podejrzanego P. N. wskazał adres do doręczeń, który nie był tożsamy ze wskazanym przez niego adresem stałego miejsca zameldowania, zamieszkania. Tymczasem Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu zawiadomienie o terminie pierwszej i ostatniej rozprawy, która miała miejsce 21 września 2023 roku skierował na podany przez oskarżonego adres stałego miejsca jego zameldowania, po czym *de facto* uznał, że oskarżony został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy i pod jego nieobecność przeprowadził przewód sądowy, a po jego zamknięciu wydał zaskarżony wyrok.

Błądność decyzji sądu w tym stanie rzeczy jawi się więc jako oczywista. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wskazanie niewłaściwego adresu spowodowało, iż zawiadomienie to nie mogło zostać doręczone oskarżonemu w sposób realny, skoro oskarżony podał inny adres do doręczeń, niż adres stałego zameldowania, na który w konsekwencji było skierowane do niego zawiadomienie o terminie rozprawy. Okoliczność ta wynika również z treści pism skierowanych przez P. N. do Sądu Rejonowego po uprawomocnieniu się wyroku. (k. 103 i 106). Wyłącznie poprawne wskazanie danych adresowych zgodnie z podanym przez oskarżonego adresem do korespondencji mogło spowodować uznanie zawiadomienia za doręczone zgodnie z

treścią art. 133 § 1 i § 2 k.p.k. Sąd Najwyższy podziela stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z 9 października 2020 roku, sygn. akt IV KK 283/20, z którego wynika, że „W świetle obowiązujących przepisów można zatem prowadzić rozprawę pod nieobecność oskarżonego, którego udział w rozprawie nie był obowiązkowy tylko wówczas, gdy został on prawidłowo, a więc w sposób zgodny z treścią przepisów zawartych w rozdziale 15 Kodeksu postępowania karnego, zawiadomiony o jej czasie i miejscu. Nieprawidłowe powiadomienie jest z kolei równoznaczne z niepowiadomieniem o terminie rozprawy i w rezultacie zawsze rodzi konieczność zaniechania jej przeprowadzenia, o czym wprost stanowi przepis art. 117 § 2 k.p.k.”

Konsekwencją stwierdzonego wyżej uchybienia było rażące naruszenie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k., a co za tym idzie rażące naruszenie prawa do obrony wynikające z treści art. 6 k.p.k., skoro oskarżony P. N. został pozbawiony możliwości osobistego uczestnictwa w rozprawie i tym samym ewentualnego prawa do składania wyjaśnień, oświadczeń i wniosków, jak również ewentualnych środków zaskarżenia. Tego rodzaju rażące naruszenie normy gwarancyjnej niewątpliwie mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Procedując повторно sąd ponownie rozpozna sprawę bacząc, aby strony uprawnione do udziału w czynnościach procesowych zostały o ich terminie zawiadomione zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

[J.J.]

[ms]

Małgorzata Bednarek

Marek Motuk

Ryszard Witkowski